

director **SOREL AVRAMESCU**

anul II
nr. 18-20

CONSTANTA

august
1935

colaborează :

col. ov. christescu — e. ar. zaharia — george danubia — i. baltag — ion stănescu-max
costin teodoru — sebastian gologan — c. marinescu-cosmarin — genia geană — serge
șpașkow — g. m. tacu — sorel avramescu

farmecul mării

director : SOREL AVRAMESCU

revistă literară și artistică

redacția și administrația :	abonamente :
constanța - str. v. brătianu, nr. 56 bis	3 luni — 30 lei un an 100 lei
	6 „ — 55 „ autorit. 500 „

redacțiile noastre

arad nuțiu r. mihai
brăila ion s. crișu
craiova mircea georgescu
ploești costel vilcu
soroca ierge șpakow
silistra gh. carapanaiotis

chișineu-criș
str. grivița, nr. 167/175
„ domnul tudor, nr. 18
„ elena doamna, nr. 67
b-dul ferdinand, nr. 40
str. smîrdan, nr. 7

red. & ad-ția

— Aducem la cunoștința abonaților noștri că vor primi numărul de exemplare din „farmecul mării”, corespunzător abonamentului plătit, chiar dacă un exemplar cuprinde 2—3 numere.

— domnii *hortia teleajen* și *em. glugarlu* nu mai fac parte din redacția revistei noastre.

— cine primește un număr din revista „farmecul mării”, se consideră abonat, dacă nu-l restituie și nu înștiințează administrația că nu dorește să se aboneze. *Vă rugăm trimiteti-ne costul abonamentului.*

— desființând rubrica jocurilor distractive, am predat manuscrisele revistei „*Idel lucructate*” din Silistra — str Smârdan nr. 7, de sub conducerea d-lui Gh. Carapanaiotis, unde se vor cere lămuririle necesare.

— avertizăm pe cei cari datorează diverse sume de bani ad-ției că nu vom renunța la drepturile ce ni se cuvin. Până ce vom reclama parchetului, așteptăm ca fie care să ne trimită conturile. *Ultimul termen este 1 Septembrie 1935.*

— broșura „*Schife vesele*”, a cărei apariție s'a anunțat în numărul precedent va apare în Noembrie a. c.

depozitul de fabrică

„d. p. n. r.”

CONSTANȚA — str. carol, 94

bogat asortiment de :

cu prețurile cele mai
— E F T I N E —

tricotaje
lenjerie
ciorăpărie
articole de sezon

2—3

jucați

cu încredere
și nădejde

la colectura principală

„marcel

cel

norocos”

CONSTANȚA

str. carol, nr. 52

tragerea

cl. II-a

15 august 1935

2—3

! încercați
oțetul nostru

„zimbru”

—din vin veritabil—

și

„peleș”

— oțet din alcool —

și nu-l veți părăsi!

depozitul de oțet „cocoș” dr. urbeanu
constanța—str. mercur, 2.

2—3

dr. c. balaban

căi urinare
boli de femei
ore de consult 4-7 p.m.

CONSTANȚA
str. smârdan, nr. 9

teracoteria română

CONSTANȚA, str. cuza vodă, 21
vinde cu preț
de fabrică

soabe și căminuri
de faianță și teracotă;
parchete de stejar fiert;
stejar pentru tâmplărie

LA
cisma lui cuza vodă

VASILE HURDUC
str. ștefan cel mare, 103
constanța

execută comenzi eftin
și solid

magazin și atelier
de încălțăminte

8 Iunie 1930 - 8 Iunie 1935

RESTAURAȚIA

Sunt 5 ani de când mlădița regală, plămădită pe pământul sfânt al neamului românesc, crescut în trecutul strămoșilor noștri și oțelit în gloria lui Mihai Viteazu și Ștefan cel Mare, — pe aripile unei paseri, străbătând văzduhul, printre pîlcurile de nori, — într'un amurg de seară, s'a reîntors pe pământul scump al Patriei, în care s'a născut.

Era ursit ca, copilul minune al marelui rege Ferdinand și al mamei răniților și orfanilor, — M. S. Regina Maria —, să conducă destinele Romîniei Mari, creiată și cu sufletul Lui mare, bun și înțelept.

Se frămîntau toți cei cinstiți și iubitori de neam și dinastie pentru punerea la locul Lui, a Cărmnitorului de drept al destinelor acestui mare neam.

A. S. Regală Principele Nicolae primul Regent, se străduia alergând

în Rominia Mare, unde munca depusă era încoronată cu succes, de oarece oastea cu conducătorii ei și poporul curat, frumos și înțelept îl cereau pe Vodă al lor, pe Cel care creiase cercetășia și o condusesese, pe Cel care încurajase și întreținea cultura să se infiltreze în sufletul acestui popor, înțelept și iubitor de bine.

Lumea învrăjbită în politică și care trăia pe spinarea poporului, era amărită căci le venea Stăpinul care să-i oprească cu un ceas mai de vreme dela fanariotismul lor.

În noianul acela de patimi și ură, a ieșit la iveală sublima jertfă a celor buni, cari au adus restaurația.

S'a atăcat armata că face politică! Nu, armata nu s'a amestecat în aceste frămîntări iar ofițerii au stat straje neclintită a păstra integritatea Patriei, cinstea neamului și iubirea sublimă a Regelui.

Nicăiri nu se învață și nu se sădește în suflete mai mult ca în armată iubirea de neam, cultul Patriei, iubirea Dinastiei, devotament, abnegație jertfă de sine și mai presus de toate iubirea Regelui și a drapelului ce-l reprezintă pe El și pământul sfânt al nostru.

Să trăiești Măria Ta și în clipele când sufletul Măriei Tale va fi amărit, gândește-Te la poporul Tău iubit și la mijloacele prin care să-L poți ridica la înălțimea virtuții și a calităților, de care a dat davadă că le posedă.

Col. Ov. Christescu

CONSTANTA

perla Mării Negre

Privim pe promotoriul larg deschis spre marile ape, jocul capricios, înspumat, al valurilor. Dominând spațiile ce se deschid înalte spre cer, statuia lui Mihail Eminescu înfruntă lumina isvorâtă în plină zi, înfruntă timpul. Acum un sfert de ceas priveam statuia celui alt poet, elegiacul Ovidiu, surghiunit între Daci și populații sarmate, de către divul imperator, Tiberiu. În același ochiu, plin de freacă viu al trecutului nostru, înregistrăm două fețe ale aceluiași destin românesc. Poetul roman, care adus de providență, ne-a cunoscut și ne-a iubit în epoca de naștere și cel mai mare poet al neamului nostru, izbucnit din vulcanul etnicului românesc. Și ne-am gândit că prea târziu s'au împlinit acele doruri de melancolie, din poezia, cu atâtea variante melopeice și triste „Mai am un singur dor”.

Lăsam în urmă statuia gânditoare, să privegheze trează, trecerea orelor și ivirea palidă a amurgurilor. Când ochiul de ciclop al farului Tuzla va pași cu un

fascicol umed de lumină, pe valurile crescute de noapte, ochii nopții ai genialului visător se vor deschide în pleoape, vagabondând pe valuri „mai departe, mai departe, mai încet, tot mai încet”.

Până va fi liniște deplină.

Pe digul Regele Carol I, o duzină de copii pescuiesc guvizi. Au fețele atente și preocupate, ca și când ar fi vorba de pescuitul unui teanc de bancnote. Intre pietrele mari mișună crabii. O haimană cârlionțată îi gonește cu un băț, împingându-i în apă! Fiindcă îl priveam cu atenție, ne-a făcut cadou trei crabii mai mari, culeși dintre pietre. Ne-a învățat și cum să-i ținem de sub pânțec, ca să nu ne apuce degetele cu picioarele de foarfecă.

De aci, casinoul se profilează alb, ca o Acropole ateniană. Ne

așteaptă bărcile cu motor, ce ne vor duce spre plaja Mamaia. La capătul digului pornim, nu fără a avea o ușoară strângere de inimă. Prea suntem citadini, pentruca vuetul mării să nu ne impresioneze. Elicea motorului e ca o svârlugă iute. În urma noastră se întinde o dungă de spumă ce se deslipește în fiecare secundă, din spatele bărcii, crescând peste ape.

Facem înconjurul orașului. Din loc în loc, malurile se prezintă ochiului într'un corset ciudat de beton. Cerem lămuriri; ni se dau imediat. Este efectul campaniei de indiguiri, dusă cu perseverență de harnicul primar al Constanței, d. Horia Grigorescu. Barca sboară pe ape. Mai e mult până la Mamaia? Nici nu am apucat să întrebăm bine și am și început să zărim niște chengi albe, crescute pe mal, sau abia eșite din ape. Cu cât se micșorează distanța, plaja, crește, întinzându-se în mare. Un bloc enorm de cabine, toate din beton, se înalță în cerul pur și albastru.

Plaja e un câmp colorat divers. Mii de costume populează țara aceasta minuscule, care e numai a soarelui, a nisipului ferbinte și a valurilor mișcătoare. Coborâm pe plajă. Când se va lăsa amurgul peste ape, vom lua din nou barca cu motor, pentru a auzi șoaptele brizelor venite din larguri, pe promontoriile și stâncile luminaet de lună și constelații.

Iși cerne visul...

*Iși cerne visul florile de nujăr,
firave flori crescute parcă'n umbră
cu gândul dus privesc tăcut și sufăr
ca ast amurg sfârșit în zarea sumbră.*

*Din larguri cad, în curgare sterilă,
lumini ce mor în lacul violet —
pe unde-ți sunt seninii ochi, copilă,
pe unde ești visare de poet?*

*Când furișata razelor lumina
își face'n aer cale de zambile,
eu stau pierdut în liniște deplină
visând sărutul blondelor copile...*

COSTIN TEODORU

Climatul marin

Vecinătatea mării coboară temperatura aerului, ale cărei diferențe între zi și noapte, vara și iarna, sunt mai puțin pronunțate decât în regiunea de șes.

Temperatura apei e mai ridicată decât cea a pământului. Deosebirea variază între 1 și 4 grade. Aceasta vine de acolo că apa se încălzește mai greu, dar odată încălzită, ea reține mai mult timp căldura.

Marea înmagazinează în timpul zilei căldura și apoi o redă aerului în cursul nopții.

Pe litoral (pe țărm), presiunea atmosferică e puternică și are preschimbări repezi de ridicare și de scoborîre.

Vânturile sunt frecvente, venind dinspre mare dimineața, crescând până la apusul soarelui. Aerul încălzit în atingere cu pământul se suie și face loc aerului mai rece de pe suprafața apelor. Vântul

aduce norii, aerul e mereu încărcat de umezeală. Fioie sunt dese,

Această umezeală împiedică insolația. Aerul este curat, fără praf, fără microbi. Conține ozon, o cantitate notabilă de clorură de sodiu, (10 miligrame pe metru cub) și o mică cantitate de iod și de brom.

Aerul de mare are o influență asupra pielii; din cauza umezelii și a mișcării sale intense, contribuind la pierderea caloriilor, deci excitând circulația cutanată (a pielii).

Din cauza purității aerului și a ozonului se influențează în bine *respirația și digestia*. Sângele devine mai curat, pofta de mâncare mai mare. Asimilația și desasimilația fiind mai repezi, se observă o eliminare mai abundentă de urină, de uree, însă mai puțină de acid uric. Aerul de mare este deci un forticator, un excitant, un reconstituant al organismului.

(„Sănătatea”)

Dr. Galtier

UN SFAT

...sărmană, urgisită, Poezie!

(ȘT. O. IOSIF)

*Pe holda moștenirei noastre, ce prinde să înfelinească,
Să aruncăm sămînța plină, sămînța nobilă, cerească !
Sub coaja-l rumenă, de aur, s'ascunde sfînta rodnicie
Și toată falma nevisată a celor cari-au pus-o'n glie.*

*Să cultivăm și noi ogorul, ce ni l-au pregătit părinții,
Cu-același dragoste și lege, cu acelaș'răvnă a credinții;
Să respectăm cu îndârjire hotarele, ce-au fost urzite
Cu florile înțelepciunii, de inimi mai însuflețite...*

*Și să plivim, cu mare grijă, neghina înăbușitoare,
Să adunăm, anul, recolta desăvârșită cu onoare
Și, fără a pregeta o clipă, ducând o muncă încordată,
Onești, să înmulțim avutul tradițiunii,—fără răsplată.*

*Să nu lăsăm chemarea noastră pe căl de josnică ispită!
Părinții ne-au deschis o cale frumoasă, vie, preamărită..
Dece să dibuim pe alta, ce niciun farmec n'are, poate?
Să ținem sus —intact și mândru—ce ni s'a 'ncredințat, în toate!*

*Pe holda poeziei sacre, ce prinde să înfelinească,
Să aruncăm sămînța vie, sămînța nobilă, cerească !
Sub coaja-i dornică, de aur, s'ascunde talna rodniciei,
Cu toată cinstea meritată a celor cari-au dat-o glier..*

I. BALTAG

Innoptare marină și.... culinară

Lui Al. O. TEODOREANU

*Pe vatra'ncinsă-apelor de sub cuptorul zărli,
se rumeni în vîlvătae seara..
vîntul —bucătar nebun— înmoae-acum în ape para,
iar rămășițele scrumite-ale frigării :
funtingeni, aburi, jărateci, zgură,
le la 'ntr'o nezărlită furculiță și, pe toate,
— șuerînd la stînci călnește —
le-asvîrle 'n a hăului gurdă,
ce s'a căscat hămesit peste grasa clorbă de pește
a apelor înstelate...*

GEORGE DANUBIA

BALCICUL

Dumneata, celitorule, vei fi nedumerit văzând că rubrica aceasta dăruită câtorva figuri, se rezervă astăzi unui colț de țară românească, vei fi cu atât mai nedumerit cu cât snobismul multora a creat localității de pe malul mării o atmosferă care nu-i niciodată cea adevărată.

Dăruim medalionul nostru Balcicului, tocmai pentru a repune în adevărata lui ființă un loc ce înseamnă, mai mult decât o stațiune balneară și încă, mai mult decât un peisagiu frumos.

Balcicul, pe care l-a sfințit alegerea de artistă a Reginei Maria, este înainte de orice un colț al liniștei absolute, al naturii făurite din lumină, din tăcere și din albastru.

Satul acesta de pescari pe care l-a descoperit cândva dragostea de frumos a vechilor greci, furișat între sterpa câmpie dobrogeană și furia Mării Negre, senin, luminos, calm, rămâne ca o transplantare stranie într'un mediu cu totul străin.

Și oamenii îl seamănă.

Are virtutea magică de a te făuri pe asemănarea lui, de a te înfrăși cu pietrele, de a te covârși în lumină, de a te face să simți în spate secole de civilizație, că viețuiești într'o metropolă.

Toate perversiunile de gust pe care o falsă cultură ți le-a infiltrat adânc, dispar aci.

Locul te chiamă spre simplitate, îți imprimă un ritm calm, îți dăruiește liniștea pe care ai căutat-o o viață poate.

Amatorul de jazz, de ruletă, de toaletă schimbată în fiecare seară, le va găsi pe toate, dar va înțelege stupiditatea lor, se va vindeca ușor de ele și va prefera să se desintoxice de civilizație în umbra liniștii de Nirvană a unui Mamuth sau Ismail localnici ce stăpânesc înțelepciunea tăcerii.

Balcicul nu-l pentru snobi, să nu-l caute, se vor simți și vor fugi. Balcicul este unul din locurile acelea în care „marea este făcută pentru trupul înotătorului și nisipul pentru piciorul alergătorului”, în care orice piatră își dăruiește grația Divină.

(Din ziarul „Românul”)

Vesperală

Azurul arde 'n țărmuri surăsuri de amnare
prin colțuroase râpe pudrând obrăz de-opal
și vântul mușcă ritmic din melodii de val
talazuri de tăcere spărgând în zid de zare...

Pe aripi vesperale plutește-o nălucire
și vântul în revoltă înfruntă valul rar,
pornind din pieptul apei un cântec vechi
și-amar
ce rătăcit prăvale refrenu'n hăuire.

Sorbind din foc de stele nesațiu de lumină,
întinsul se îmbracă în vis copilăresc
șoptind o melodie de râu prietenesc
și c'un sărut de vrajă adoarme-o zi senină..

La țărm, ierburi în foșnet, încep o povestire
romante adormite pe coarde de ghitară;
flăcăi pierduți pe mare în tânguiri de seară
și 'ndoliate fete visând spre nemurire...

GENIA GEANĂ

P O E M

Eram cândva, odată, în haine îngerești
eram o umbră sură, un nor de puf răsleț,
o transfigurare, un Eu, un necunoscut
ce-evoluționam prin sfere -- sub taine cerești!

Eram acolo unde nu-i întristare
nici chin și durere, lacrimi, disperare,
și-acum, vai, ce sunt?... Un muritor pe-
acest pământ
un cerșetor de gânduri, un vagabond înfrânt!

ION STĂNESCU-MAX

MOSAFIRA

Mulțumesc lui Dumnezeu că anul acesta nu mai am niciun mosafir. Până acum, în fiecare vară, — fiindcă așa suntem noi, constanțenii, blestemați... — nu știu câte rube-denii și prieteni am fost nevoiți să primesc. Ultimul mosafir, de care cu greu m'am scapat, a fost o matusă din Tecuci. Dar să vă povestesc ce-am pățit, anul trecut, cu „atentatoarea la ospitalitatea casei mele“.

Intr'o frumoasă seară de Iulie, ședeam cu soția și ascultam liniștiți aparatul nostru de radio, care ne ținea o conferință foarte interesantă despre „Baile de Mare și eficacitatea lor“. Deodată se auzi în anticamera soneria.

— Cine poate să fie la ora aceasta? întrebai eu.

— N'am idee, dragă, primi răspunsul, dar vom ști îndată. Mary s'a dus să deschidă.

Mary, fata din casă, se dușese în adevăr. În curând se întoarse, însoțită de o domnișoară nu tocmai tânără și a cărei ciudată toaletă evoca ideea provinciei departate.

— Ana! strigaram noi doi în cor, foarte uimiți.

— Da, eu sunt, marturisii mosafira. De mult mă tot

SOREL AVRAMESCU

poftiți să vii să vă vad, și acum m'am decis! Dacă nu va deranjeza, voi rămâne în Constanța vreo cinsprezece zile, ca să aveți prilej să-mi arătați Mamaia, Techirghiolul, Eforia, Movila... după cum mi-ați propus de atâtea ori!...

Nu se putea contesta. Eu și mai ales nevastă-mea, rugaserăm de multe ori pe Ana să vie la Constanța. Repetaserăm chiar rugăminta aceasta oridecâteori aveam prilejul să-i scriem, și cu atât mai multă insistență, cu cât eram de mal înalțe siguri că invitația era zadarnică,

Ana locuia la Tecuci, de

unde nu se deplasase nicio-
dată. Fra fricoasă, maniacă și
pudică. Toate indicau că nu
va întreprinde nicio dată o ca-
lătorie atât de lungă, spre
a-și periclita virtutea în acest
oraș de desfrâu și perzanie,
unde mișună străini de toate
rasele, veniți, din toată lu-
mea, cu vapoarele...

Și, cu toate acestea, iat-o
că venise! Marea... „farme-
cul Marii”... o atrăsese...

Urmă un schimb de îm-
brașări și complimente. O
întrebaram de cei de acasă,
de Tecuciul întreg... Ne răs-
punse amabil și cu amănunte
că toți sunt bine și că, spre
toamnă, are de gând să se
căsătorească. Apoi—cu o gen-
tilețe prefăcută—ne exprima-
ram în termeni entuziaști
plăcerea pe care ne-o fă-
cea prezența de atâta timp
așteptată, a scumpel noastre
mătuși.

— Decât, adaoga nevas-
ta-mea după o scurtă tăcere,
va trebui să reținem pentru
tine o cameră la hotel. Știi,
la Constanța, pe timp de se-
zon, nu ne convine să avem
locuința mai mare, și de a-
ceea nu avem nici cameră
pentru mosafiri!

Era vădit, un joc diplo-
matic...

Dar la idela că va trebui
să-și petreacă nopțile la ho-
tel, expusă riscurilor de furt,

de viol și de asasinat, Ana
se înfioră :

— Aș muri de frică! zise
ea. Nu m'aș putea adăposti
niunde, în sufragerie, în salon,
oriunde?...

„Poate că se va decide
să se reîntoarcă la Tecuci,
dacă nu va putea fi gazdu-
ită aci”, îmi zisei eu și feli-
citai pe nevasta-mea cu o pri-
vire, pentru lupta ce ducea.
Dar, din nefericire, avusei în
acelaș timp o idele proastă,
pe care o exprimai cu o gra-
ba și mai idioata :

— Ce-ar fi s'o culcăm pe
Ana în odaia de sus? zisei
eu.

Nevasta-mea, săraca, sim-
ți imediat pericolul și încer-
că să-l pareze :

— Dar odaia de sus e a
Mary-el!

Era o obiecțiune serioasă.
Insa Mary însăși, căreia nu
i se ceru nimic, se puse să
aranjeze chestiunea :

— O! conîta, striga ea,
voi împrumuta bucuroasă,
domnișoarei, odaia mea; tre-
buie să schimb doar rufăria
de pat și să aranjez...

— Dar unde te vei culca
tu? o întreba soția, care cu
spalma în suflet se agața de
toate crăcile.

— Fiți fără grije, conîta,
răspunse nesocotita servitoa-
re; voi lua o canapea din

salon și-mi voi aranja un culcuș în antreu.

Așa se și decise după o admirabilă luptă de generozitate între credincioasa Mary și mătușa noastră scumpă, Ana, care obosită de drum, sfârși prin a se declara învinsă.

După c â t v a timp, după ce luarăm cu toții masa, Ana se u r c â să se culce în odaia de sus, pe când noi doi ocupăm patul conjugal.

Intinericul și tăcerea se lasară în curând, suverane, până la miezul nopții, când rasuna deodată un țipăt groaznic :

— Fritz !... Fritz !...

Mary scoase acest strigat.

— Ce s'a întâmplat ? o întrebaram. Visezi ? Cine e Fritz ?

— Fritz e șofeurul... prietenul meu... Vine uneori la mine noaptea și... i-am dat și lui o cheie, ca să nu bată noaptea în ușe...

Și... așa, vine încetisor, se desbracă pe întineric și se vâra sub plapomă lângă mine, ca să-mi facă surpriza.. Numai să nu-i treacă prin gând să vie tocmai în noaptea asta! Ar trage o spaimă domnișoara Ana !..

Și se și repezi pe scară spre a evita, daea mai era

timp, o asemenea deplorabilă eventualitate.

Dar spre marea ei uimire o reținui :

— Nu te duce îi zisei.

— Dar bine, conașule, insistă servitoarea, dacă Fritz ar da buzna în cameră peste domnișoara Ana...

-- Lasă, lasă... du-te și te culcă liniștită. N'ai grije.

Ma gândii : „Poate că așa o să se decidă să plece mai curând!“

Ma dusel apoi din nou la culcare.

Dimineața, eram curios să știu dacă „Fritz șoferul“ patrunsesese în camera Anei.

Pe la orele 8 și ceva își facu apariția Ana, proaspătă, calmă (!..) și odihnită (?..)

Văzând-o astfel, facui o mișcare de ciuda.

„Carevasăzică... Fritz n'a venit—poate că Dumnezeu și vine la noapte“, mă gândii eu.

Dar imediat după indispensabilele formule de politeță matinală, Ana, începu să se explice :

— Știți, dragii mei, ca v'am spus aseară, când am sosit, ca voi rămâne la voi vreo cinsprezece zile, dar m'am răzgândit...

Nevasta-mea era în culmea bunel dispoziții. Eu tresării de bucurie : „Ana se răzgândise, deci va pleca i-

medlat. Desigur că venise Fritz I.. Ah, baiatul asta merită un bacșiș I..“

Ana continuă :

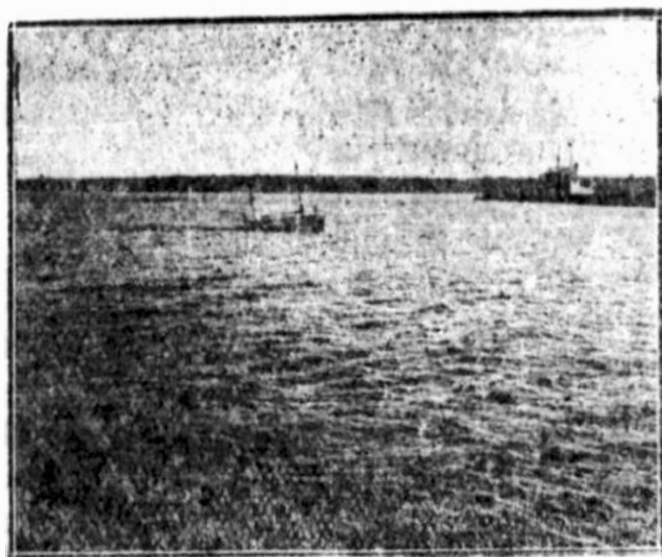
— Da, m'am rasgândit, zise ea ; îmi place atât de mult odăița de sus, încât am hotărât să vă fac o surpriză: voi sta la voi mai mult... voi sta o lună întreagă !

Atunci, în creierul mi, se implântă adânc o certitudine îngrozitoare :

„Șoferul... Fritz... a venit !“
mă gândii eu cu durere.

Sorel Avramescu

*) Din broșura „Schife vesole“ care va apărea în toamnă.

Farmecul Mării

*Bat valuri plescăind în țărnu
Pustiu, — și luna-i sus pe mare...
Pe dună zace trist poetul
Cuprins de Veneră ulsare.*

*Din largul valurilor spumoase
Se 'ngână cânturi de sirene,
Ce-aruncă vraja ulselor frumoase
Peste oboselele-i și negre gene*

*Și parcă șoapte dulci îl chlamă
Și inima-i de dor e plină,*

*De vlață, dragoste și mal cu
seamă
De-a mării undă cristalină.*

*Iar el stîngher, robii 'n mre-
jele ulsări
Cu ochii țintă pe-a valurilor
spume*

*Sub farmecul dulos al mării
Adoarme dus în altă lume...*

Serge Șpakov-Soroca

Correspondență de sezon

I

Carmen-Sylva, 3 August

Abia de trei zile sunt aci, bărbățele, și duc de pe acum dorul casei. E într'adevăr frumos să poți călători fără stăpân, dar când o căsătorie e atât de tânără ca a noastră, aproape că-ți faci muștrări de conștiință că ești singură. Mai ales când mă gândesc cât de rău trebuie s'o duci tu, cu căldurile Bucureștilor și ce greu trebuie să muncești, spre a-mi da mie posibilitatea de-a fi atât de luxoasă cum sunt. Bărbățele, dacă n'ași ști că n'ai nici un motiv de gelozie, aici ai putea găsi unul sau chiar mai multe. Când înnot în costumul meu roșu ca focul (în definitiv nico femeie nu posedă un „dessousi de mer“ atât de minunat!) sau stau pe plaie cu pijama mea „à la Tairoff“, bărbații se aprind, de parcă-s tauri. Dar eu le întorc frumușel spatele fără, bine înțeles să caut să-i intimidez. Acum închei pentru astăzi. Ca femeie modernă evit postscriptum-ul și-ți comunic, pentru orice eventualitate, de pe acum, că banii încep să mi se impuțineze. Dacă nu te supără, trimete-mi vreo opt mii de lei, poate să fie și zece mii.

Pusi! Pusi!
Zizi

II

București, 4 August

Doamnei Zizi Niculescu,

Iubito! Am primit stimata ta de eri și mă grăbesc să-ți comunic, că ți-am trimis chiar acum 10.000 (zece mii) lei prin mandat poștal și aștept cu plăcere să-mi confirmi primirea. În ce privește restul conținutului

stimatei tale, trebuie să observ că în privința băii în apă și soare, se impune mai multă restricție.

Fabrica lucrează febril, spre a recăștiga piața jugoslavă pierdută. Din păcate încasările sunt acum ca și înainte, destul de slabe și încheem foarte rar vânzări cu plata promptă. În timp ce posibilitățile din ce în ce mai grele de scont, îngreuiază lichidarea conturilor.

Pentru azi nimic mai mult.

Cu deosebită stimă

Te salut

Vasile Niculescu & Co.

III

Carmen-Sylva, 4 August

Băete! Ești un caraghios! Că rămâi din pricina câtorva gologani păcătoși în Bucureștii nesuferiți cu asfaltul său moale, din care deabia îți scoți tocurile. În loc să vii aci lângă mine și în valurile mării să poți ciupi Venuse ieșite din spuma mării; este o dovadă lăudabilă a hărniciei românești, dar și o dovadă că banii singuri nu te pot ferici. Ce să ți spun! Până eri nu s'a înfățișat ochilor mei ceva demn de expus în vreun târg, m'am bălăbănit fără rost în cercul unei familii onorabile de consilier, cu fete de măritat, în care-mi făcea impresia că sunt a cincea roată la car. Dar deodată, mă băete, deodată cerul ghinionului meu se însenină și pe el apărură o femeie! Ce spun eu o femeie.. O zeiță! Nu știu unde să găsesc cuvinte spre a ți-o descrie! Cerueala mi se încheagă în toc și apa îmi țâșnește din toți porii. Imaginează-ți o Monna Lisa sau o Monna Vanna cu un căpșor roșcovan de

paj, aranjat cu o cărare în stân-
ga, ochi minunați de safir, o cea-
fă care poate fi întrecută numai
de bust—și picioare... Măi omule!
Să vezi asemenea picioare și să
nu îngenunchi în fața lor, ar fi
un supliciu pentru Sfântul August,
sau cum dracu îl chema. Bine-
înțeles că m'am recomandat. Pare
să fie învâluită în vreo aventură
romantică, locuște singură într'o
vilă retrasă, la o jumătate oră
depărtare de plajă. Am trebuit
să-mi dau cuvântul de onoare că
nu voi căuta niciodată să aflu
numele ei. Turburător—nu i așa?
Înstărit, azi am o întâlnire cu
ea, în dreptul căsuței unui bar-
cagiu. Acolo poți fi singur și ne-
turburat. Măine mai mult.

În numele vechei noastre prie-
tenii, al tău Paul

IV

Carmen-Sylva, 5 August

Mii de mulțumiri pentru bani-
bărbățele. Mi-am cumpărat un
complet alb, minunat. Cu un preț
derizoriu. Ar fi fost păcat să pierd
această ocazie, când în București
ar fi trebuit să-l plătesc dublu.
Păcat că eu ești și tu aci, spre
a sărbători înnoirea. Dar nu vreau
să păcătoiesc, căci înțeleg că un
bărbat trebuie să depună un du-
blu efort, spre a reuși în aceste
vremuri grele. Cunoșcuți n'am de
loc. O femeie singură trebuie să
să fie prevăzătoare.

Pusi ! Pusi !

Zizi

*N. B.—Dacă nu te superi mul trimite-mi opt mii de lei. În urma cum-
părării completului, am rămas fără
bani.*

V

București, 5 August

Domnului Paul Axinteanu

Carmen-Sylva

Hotelul Băilor

Dragă Paul ! Am primit stimata

ta de eri și mă grăbesc să-ți co-
munic că din păcate a fost des-
chisă de către unul din funcțio-
narii mei. Te rog respectuos să
adresezi acasă corespondența,
sau să specifice pe plic „perso-
nal“.

În cât privește restul conținu-
tului stimatei tale trebuie să ob-
serv c'o să mă intereseze mereu
să aflu despre tine și să fiu ți-
nut în curent în ceea ce privește
programul întreprinderii tale.

Din păcate n'am posibilitatea
să te vizitez acum la Carmen-
Sylva căci străduințele fabricii de
a recăștiga piața jugoslavă pier-
dută, au nevoie de permanența
mea prezentă.

Pentru azi nimic mai mult. Ră-
mân cu deosebită stimă al tău

Vasile Niculescu & Co.

VI

Carmen-Sylva, 6 August

Omule ! Am fotografiat-o. Îți
trimit alăturat o copie. Eri dimi-
neață, în timp ce făcea plajă pe
o stâncă într'un superb costum
roșu de baie, am fotografiat-o. Ce
spui ? La vederea ei nici un cro-
codil nu poate rămâne fără la-
crimi în ochi ! Ți am spus bățel !
Dar tu nu vei avea niciodată no-
rocul să cucerești o asemenea
zână.

Eri seară ne-am întâlnit în drep-
tul căsuței barcagiului. N'ai să-mi
ceri să fiu indiscret dar un sin-
gur lucru trebuie să ți spun : fe-
meea e nenorocită în căsnicie.
Pentru adevărul acestei ipoteze
sunt în stare să dau o ipotecă cu
25%. Când o femeie știe să să-
rute cu o asemenea înflăcărare
reținută și tremurând totuși de pa-
timă, bărbatul trebuie să fie un
bătrân, sau bleg. Așa ! Mai multe
nu ți spun ! Celelalte ți le poți
imagina...

Intotdeauna cu acelaș devota-
ment, **Paul**

VII

București, 8 August

Doamnei Zizi.

Carmen-Sylva

(Recomandat cu adevărat de primire)

Prea s'imată Doamnă,

În numele și împuterniciți de
soțul dv., fabricantul Vasile Ni-
culescu, ale cărui interese le-am
apărat întotdeauna, avem onoa-
rea să vă comunicăm următoa-
rele:

După cum a aflat clientul nos-
tru, ați întreținut la Carmen-Syl-
va, legături cu d. Paul Axintea-
nu, cari au adus cu sine călça-
rea datoriilor conjugale. Cu toate
că suntem convioși că nu veți

tăgădui greșala dvs., voim totuși
să vă atragem atențiunea că din
scrisorile d-lui Axinteanu, pe cari
le alăturăm în copie, precum și
dintr-o fotografie pe care numi-
tul v'a luat-o, reese că numai e-
xistă nicio îndoială asupra celor
susținute.

Soțul dv. ne-a însărcinat să in-
troducem acțiunea de divorț și
vom urma întocmai acestei în-
sărcinări. Pentru aranjarea ches-
tiunilor materiale ale acestei afa-
ceri, vă stăm la dispoziție în fie-
care zi, în afară de Duminică,
între orele 5—7.

Cu toată stima

V. Urseanu și N. Preoteșcu
Avocați

Hai lopătar...

...virtos încoardă-ți mîna
și du-mă unde's anele adincl,
ce-mi tot cobești că de-o vent
furtuna
cu coaja ta, ne sfarămă de
stînci...

În noantea parfumată, solitară,
niet să vîsăm întoarcerea la mal;
lar luna maestasă, selenară,
cu bronz să'mbrace fiecare val...
Pe mandolina bine acordată
să pleur'o romanță de amor,
de tine bine-acompanlă
cu ritmul cadențat al ramelor...
Să lunecăm spre larg, ca o

săgeată,
cu fața alîntată, blînd, de vînt,
pe apa vîlorie și curată
ce-ascultă, liniștită, al meu cânt...

C. Marinescu-Cosmarin

Haia

Aș vrea să premăresc și-acum
suavitatea minilor blajine,
umerii de lund, stîlul de parfum,
privirile Dianei cristaline

Ori stepele din care, ca un mit,
cu cîntecul vechi ca un stejar,
baladele pe cari ne-am trudit
obrazele de sânge și pojar...

San negrele meleaguri ancestrale
ce risipite ca un praf de stele.
În ochi, în mini, în cîntec rebele
ca frumusețea feței treale.

Aș vrea să cânt ca Csston balada
ce m-a adus o seara la 'ntîlnire,
o mîină mică, moale ca zăpada,
cărutul mic și trestia subțire ..

Sau negrele colibe dintre care
ca amintire anii dulci s'erată
ca farul peste marea 'ntunecată
..ca luna rătăcind pe mare...

E. Ar. Zaharia

Din „Marathon”.

Capul Caliacra

Sunt atâtea locuri de o minunată frumusețe în liniștea Capului Caliacra, încât, scriind acest trecut intrat în legăturile amintirilor, îmi apar ca cele mai divine clipe de pământească fericire.

Vrăjit de țarmurile carmine ale stâncilor, înverzite de arbuștii încărcăți cu smochine, de nesecatul farmec al mării, — ce-și freacă viața în ondulări de unde — și de uriașele grote intrate în inima capului, simt o bucurie soră cu fericirea.

Intrarea la „Cap“, prin singurul drum ce duce la poarta anticei cetăți, — ale căror ziduri își mai păstrează măreția de odinioară — te impresionează și ispitit tot mai mult de un pitoresc rar în trezărit și împins de o nețărmurită curiozitate, te lași cuprins de taine, ce umple ochii de scîlpări bizare — lăsând orele să-și scurgă veșnicia — fără să-ți dai seama că mirajul serii te a prins pe nesimțite...

Farul, își aruncă săgeți de lumină pe ntinsul undelor ce-și frâng destinul în plânsuri cu suspine.

Din apropierea portului bulgar Varna, o suviță de lumină — ca un răspuns noc-

turn, repetat — dă viață lumii lui Morfeu.

Luminițele mici, dela Varna, Ecrene, Balcic și Cavarna cu pâlări anemice de viață, pe ntinsul azuriu, fac impresia unor stele pe o boltă pământească.

La o mică depărtare de „Cap“, acolo unde se află „cimitirul vapoarelor“ și unde Sf. Nicolae, protectorul matrozilor depe întregul cuprins al mării, își are locul de liniștită odihnă, un șuerat strident ce năfioară tăcerea, salută umbra protectorului marin.

Vaporul, al cărui pavilion englez se vedea la pupă, înainta în noapte prin șoptiri de valuri albe, spumoase. Luminile de pe bord, ce-și răsătau razele arămii pe pânze de valuri, da nopții un atât de sublim farmec, încât extaziat, cu un zâmbet de fericită trăire pe buze, îi urmăream mersul sinuos, până dispăru din raza privirilor mele, cu ultima licărtire de viață depe bord.

Cu o puerilă curiozitate, la lumina unei făclii de ceară, am cercetat în amănunțime grotele, în care acum câteva milenii, creștinii prigoniți își găseau un adăpost.

În fiecare din ele, se vedea o umbră de viață.

În noaptea instelată, prin scorburile odată pline de simțire, păream niște pirați, în căutarea unui refugiu.

Farmecul indiscriptibil al locurilor pline de frumuseți de basm, ne-au oprit și a doua zi.

Zorii zilei ne-au prins lângă far, cu privirile ațintite spre sbucium de valuri, urmărind fumul gros al unui vapor ce-și târa greutatea pe talazurile albe, ca un melc uriaș.

Din înălțimea unde ne aflam, prin talazuri muginde ale mării, o focă,— cu cap de pisică și trup felin de sirenă—speriată de o barcă al cărui motor tulbura liniștea unui minunat vis, se îndreaptă oarecum speriată, spre grota ce o adăpostește de furtuni, unde frigul mării, din cauza curenților ce se întâlnesc în dreptul Capului Caliacra, face marea prielnică viețuirii curioaselor făpturi.

Delfinii, speriați și ei de neliniștea mării, se rostogolesc în apă, lăsând să li se vadă capetele cu urechi mari, asemănătoare micilor măgari.

Ca la douăzeci de pași de far, pe niște trepte săpate în stâncă, se vede o peșteră care în trecutul de mult intrat în istorie, servea drept

biserică creștinilor prizonieri. Alături, mormântul Sfântului Nicolae, apărătorul marinarilor și „poarta celor 40 de fecioare” numită pe turcește Cărc-căz,

O veche legendă, spune, că aceste fecioare, decât să cadă poștelor dușmane, ce erau pe punctul de a invade cetatea au preferat moartea și legându-și cozile una de alta s’au aruncat în abis, frângându-și trupurile gingașei tinereți, de dureroasă tăcere a stâncilor, din adâncurile de prăpastie.

Aceste lespezi în formă de poartă, lasă ochiului mereu dornic de frumos, priveliști de un pitoresc plin de romantism.

Din timpuri vechi și până în zilele noastre, mulți căutători de comori au găsit în grottele acestui țărm, avuții cari le au asigurat o viață îmblesugată.

Așa, se povestește, că nu de mult, un funcționar din Balcic, a săpat într-o noapte (după planul unui deținut din Varna, care pesemne îi rămăsese dator) și spre surprinzătoarea lui bucurie descoperi pe o comoară, pe care ochii n’o puteau cântări.

Mutat din Balcic, duce azi o viață luxoasă într-un oraș din Prahova, fără ca mulți din cunoscuții săi, să desle-

ge misterul rapidei îmbogățiri.

Capul Caliacra, deși plin de curiozități din cele mai puține banale, cu priveliști de un pitoresc negrăit de frumos, se bucură de o prea mică atenție, din partea celor ce ar putea mai mult să 'ndrăgească natura, atât de darnică cu țara noastră.

Sebastian Gologan
(„Ardealul”)

Moda în vilegiatură

Dacă iarna, femeile au posibilitatea de a ridica îmbrăcămintea la un nivel de mare eleganță și uneori, de savantă artă, vara este însă cu atât mai minunată, cu cât ne dă prilejul să ne eliberăm de tot leșul vestimentar și să punem în relief, farmecul feminin, printr'o cât mai redusă îmbrăcămintă. Ne bucurăm de prilejul neprețuit, că morala ipocrită slăbește din rezistența ei, vara, putând astfel să purtăm țesături subțiri, străvezii și decoltate, în timp ce tovarășii noștri fierb sub ștosele groase.

Să privim deci moda, în vilegiatură. Căci atât din împrejurările cari diferă, cât și din dorința de a devia pentru puțină vreme, acul liniei zilnice, ne vom îmbrăca cu totul altfel, bunăoară la mare.

La mare venim ca să ne odihnim și să ne bronzăm trupul la soare, resimțind binefăcătoarele raze cosmice. Va trebui deci, să nu ne mai preocupe rochiile și pălăriile, asortarea lor și mai ales, orele nenumărate pe cari le pierdem

Stropi de mare

— *Noroc colosul* —

— Ei... cu câștigul ce-am auzit c'ai făcut acum la loterie, trebuie să stai bine ..

— Da, ar trebui ; dar cum au prins de veste prietenii, a t a t a mi-au tot cerut câte „ceva împrumut”, — încât a trebui... să intru eu în datorii, pentru dănzii !...

îmbrăcându-ne, de cel puțin două ori pe zi. Aci, în afară de costumul de baie indispensabil—pentru acei cari nu fac nudism—garderoaba noastră va avea câteva bluze sau pulovere, cu cari să variem pantalonii lungi bleu-marin albaștri sau albi.

În afară de acestea, pentru sport, tennis, volley-ball, sunt foarte practici pantalonii scurți, pînă înaintea de genunchi, așa numiții „Short”. Femeile sunt fermecătoare cu acest aer de picior. Dacă avem mai multe perechi din ei, e cu atât mai bine. Rochiile la mare nu sunt necesare. Vom avea, bineînțeles, acelea pentru voiaj și o rochie de organdi pentru vreo serată pe vapor, sau la cazino, ceea ce va fi inevitabil.

Pentru femeile mai puțin tinere, ca și acelea cu o siluetă greoaie, neadecvată genului bățesc, sunt foarte frumoase rochiile de in, olandă, fantezi, etamină colorată cusute simplu, cu spatele decoltat în cari se vor bucura deopotrivă, de soarele pătimaș al mării.

S. P.

note, recenzii, bibliografii

reviste

Arte și meserii, anul XVI, nr. 191—192, 195-196; *Ararat*, an. XI, nr. 124; *Astralis*, an. IV, nr. 3, 5; *Buletinul slp*, an. II, nr. 2, 3; *Boabe de rubin*, an. I, nr. 2; *Bilete literare*, an. II, nr. 1, 2, 3; *Banatul literar*, an. I, nr. 7, 8, 9-10; *Bărăganul*, an. V, nr. 4—5, 6, 7-8; *Cuget dobrogean*, (fost „Tineret”), an. I, nr. 4—5; *Clasa IV. B*, an. IV, nr. 3, 4, 5; *Cuvântul nostru*, an. VI, nr. 1-3; *Cuvântul studentesc*, an. X, nr. 6, 7, 8; *Curierul senlorilor*, an. II, caetul 2; *Cohorta noastră*, an. II nr. 12-13; *Cercetașul dela granița de Vest*, an. II, nr. 5—6; *Curentul activ*, an. II, 7-8; *Era nouă*, an. III, nr. 3, 4-5; *Foița*, an. I, nr. 1, 2, 3; *Freacățul literar*, an. III nr. 4—6; *Făt-frumos*, an. X, nr. 1, 2-3; *Foala săteanului*, an. I, nr. 4-5; *Foia învățătorului*, an. VIII, nr. 2, 3; *Ghiocel*, an. III, nr. 3—4, 5—6; *Gând nou*, an. I nr. 1; *Isvorul tămăduirii*, an. VI, nr. 6, 7-8.

(Va urma)

BOABE DE NISIP

— *Unui avocat* —

Procese tu câștigi îndată
și geniu oratoric dovedești
— dar nevasta-ți, când te ceartă
acasă, tu nici nu crăcnești!..

Gh. M. Tacu

* * *

— *Din convulgere* —

— Nu știu dacă să mă dedau
picturii sau literaturii...

— Eu te-aș sfătui să preferi
literatura.

— Ai citit cumva poeziile mele?

— Nu, dar ți-am văzut pic-
turile...

* * *

— „*Scriitorul*” N. Arcaș —

Că ești un geniu mare
toți spun, — și eu o știu!
Dar, vezi, nenorocirea-i
că ești.. geniu pustiu!..

Spitz

— *Bărbieru ru „suprîmat”*
bașcișul —

Un bărbier mai guraliv,
mi-a spus cum că nici ei nu vor
să ia bașciș „facultativ”
„dar că l doresc... obligator...”

Savel-Morarescu

* * *

Viața e o durere pe care som-
nul o alină și moartea o vindecă.

Chamfort

**Gânduri de demult și
de acuma**

Din toate semințele incredin-
țate pământului, sângele vărsat
de martiri e acela care dă cel
mai sigur seceriș

H. de Balzac

VIZITÂND

bodega și restaurantul

„la driva“

constanța, str. ștefan cel mare 66

veți

găsi

mâncări delicioase
și un vin excelent
de odobesci

muzică oltenească

s'a deschis

c a f e

brasserie

„tosca“

CONSTANȚA

str. carol nr. 90

— lângă „dermata“

servește curat,
delicios și eficient

local familiar

2

la
croitoria

gheorghe nicol

constanța

■ str. scarlat vârnăv, 32

se execută

■ în mod ireproșabil

orice lucrare

■ ce atinge această branșă

■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

christo gh. carbonari

constanța

str. griviței, nr 71—colț cu

str. produselor

depozit

— de var stins și nestins —

țiglă, ciment, etc.

EN GROS

EN DETAIL

■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

1

în 24 ore

**v o p s i m
c u r ă ț i m
c h i m i c**

„dufek“

constanța-str. mircea cel mare, nr. 10

lucru artistic

prețuri convenabile

2-3

consumați

p î n e a

**a l e c u
sacmari**

**prima instalație
mecanică din
c o n s t a n ț a**

2-5